Domoljubni radio

Portal domoljubnog radija

Ivica Jurčan jedan od rijetkih koji je preživio HOS-ovu “štafetu smrti”

Mario Strinavić · Tuesday, November 19th, 2019

Ivica Jurčan (49) je legenda Bogdanovaca i Domovinskog rata. Jedan je od rijetkih preživjelih iz HOS-ove ‘štafete smrti’, po kojoj je snimljen film. Doslovno je bio raskomadan… piše 24sata.

Iako je jesen već ogoljela grane drveća i nagovijestila zimske hladnoće, **Ivica Jurčan** (49) izašao je iz kuće u svojem kožnom bajkerskom odijelu, podignuo vrata garaže i izvezao ljubimca Jezdimira, motocikl na tri kotača ukrašen znakovljem vukovarskih i vinkovačkih bajkera. Kratka vožnja do Vukovara dobro će mu doći, iako ga zadnjih dana noge bole više nego inače. Odnosno, ono što je od njih ostalo. Stavio je kacigu i jurnuo niz cestu. Sumještani su ga pozdravljali mahanjem.

Jurčan je njihova legenda, legenda Domovinskog rata. Dragovoljac Vukovara koji je u 12-dnevnom mučnom proboju 10. studenog prema Vinkovcima ostao bez nogu, bez gotovo svih suboraca i potom završio u mukama u logoru. Imao je tad 21 godinu. Ležeći u polju, teško ranjen i izmrcvaren, izgladnio, dehidriran i promrzao, mislio je da je tu njegov kraj,

– Kolega i ja, jedini preživjeli od nas 11 HOS-ovaca koji smo 10. studenog krenuli iz okupiranih Bogdanovaca prema Vinkovcima, nedavno smo snimili film o tom proboju. Film se zove ‘HOS-ova štafeta smrti” jer, kako je koji od nas vodio druge u spas, tako je ginuo i na njegovo mjesto dolazio je sljedeći. Kad su JNA i četnička armada ušli u selo, svi koji smo ga do tada branili odlučili smo krenuti u proboj. Spustili smo se u njive i krenuli uz korito Vuke. Već na početku naletjeli smo na špage od maljutke koje su četnici postavili kao zamke. Prvi koji nas je vodio bio je pokojni Crvenkapa. Krenuo je prema Marincima ne znajući da su oni okupirani, ali sam ga na vrijeme zaustavio da nas ne vodi u ruke četnicima. Nedugo potom uletjeli smo u minsko polje. Većina od nas tridesetak ostala je u tom polju, mrtvi ili ranjeni. Među njima i ja. Oni koji su ostali neozlijeđeni samo su nam podvezali rane i ostavili nas jer s nama na leđima nisu imali šansu probiti se do Vinkovaca. Nažalost, ni oni nisu daleko stigli jer ih je u drugom polju dočekala paljba s transportera – govori Jurčan.

Sjeća se da su u minskom polju s njim ležali: **Tihomir Iveta Piđo, Anto Šarić, Ramo Hrbatović, Đuro Kovačević, Zoran Antunović i Josip Knežević.**

‘Ljudi oko mene su umirali jedan za drugim’

Kad su mine grunule, nisam uopće bio svjestan što mi se dogodilo. Bio sam u šoku. Nisam se mogao pomaknuti. Noge su mi bile raznesene, lijeva i desna ruka ozlijeđene, a tijelo mi je bilo izbušeno gelerima. Čuo sam Kneževića kako viče da je žedan. Nitko mu nije mogao dati vode jer smo svi nepomično ležali. Čuli smo da se nešto vuče po zemlji, a onda se začulo kao da je netko upao u vodu i da se guši. Vjerujemo da je Knežević došao do Vuke piti vode, a onda je u nju upao i ugušio se. Mi smo ga dozivali, ali se nije javio – prisjeća se 100-postotni ratni invalid Ivica Jurčan najgorih dana u životu.
Oko 23 sata do njih je došla još jedna grupa koja je bila u proboju. Prenijeli su ranjene iz minskog polja u kukuruz, da budu na sigurnijem mjestu. Htjeli su sa sobom povesti dvojicu ili trojicu, ali HOS-ovci su rekli ili idemo svi ili nitko.
– Do jutra je mali Antunović iskrvario i umro. Mali Šarić je umro treći dan.

Nismo si mogli previjati rane niti se skinuti da uopće vidimo tko je gdje ranjen. Nas četvorica smo ležali dalje u kukuruzima, a dani su prolazili – priča nam nevjerojatnu priču Jurčan.

Osmi dan je naišao **Julije Novak,** branitelj iz Vukovara. On je odveo Đuru i Ramu jer su se mogli oslanjati na noge. Rekao je dečkima u Nuštru da treba otići po ostale, ali je proboj bio nemoguć.

‘Bio sam polumrtav, molio četnike da me ubiju’

– Deveti dan je do nas došao policajac **Željko Đapić**, koji je išao iz Vukovara. Htio me je ponijeti, ali to nije bilo moguće jer sam bio sav raskomadan. Trebalo me je nositi barem šestero ljudi u šatorskom krilu. Poveo je Tihomira i njih su dvojica izašli živi. Ja sam ostao i navečer dočekao još jednu grupu iz Vukovara. Kad sam ih čuo, počeo sam vikati iako nisam znao tko je. Već sam bio lud, gladan, žedan, psihički totalno izvan sebe. Stavili su me u šatorsko krilo i nosili. Govorio sam im kamo da idu jer sam odrastao u tim atarima i dobro sam znao kraj. Nosili su me do nasipa kraj Vuke i tu me ostavili jer sam im rekao da za dalje nisam siguran. Pokrili su me dekom, dali mi vrećicu šećera, vjerojatno jedino što su imali, i otišli.

Bio sam toliko iscrpljen da sam razmišljao o samoubojstvu. Imao sam bombu i automat koji je već oksidirao. Nisam ga mogao repetirati, a kod bombe nisam mogao povući osigurač jer su mi i prsti bili izmasakrirani. Bio je to već 12. dan kako sam ležao u polju. Bilo je jako hladno. Bio sam užasno žedan i jedva sam čekao da se smrzne šatorsko krilo kako bih pocuclao led koji se stvarao po njegovim rubovima. Oko mene je bio pljesniv, prljav kukuruz. Grabio sam ga kako sam mogao i trpao u usta, samo da nešto pojedem. Bio sam polumrtav, kad je naišla neka grupa ljudi. Nažalost, ne naši vojnici, nego JNA. Mislili su da sam ostavljen kao mamac, da je ispod mene bomba, pa su tražili da se pomaknem malo da vide hoću li grunuti. Stavili su me u šatorsko krilo i odnijeli u Marince. Tamo su me predali četnicima, rezervistima, koji su me toliko tukli i mrcvarili da sam ih molio da me ubiju – govori Ivica koji danas ni sam ne može pojmiti odakle mu tolika snaga da je sve to preživio.

‘Čovjek može podnijeti više od životinje’

Tri dana je bio zatvoren u podrumu kuće u Marincima u kojoj su četnici imali svoj štab. Od silnih batina već se posve pogubio.
– Stalno su me ispitivali o nekim našim dnevnicima koje smo vodili za obrane Bogdanovaca i Vukovara, a o tome nisam imao pojma niti sam znao što me pitaju jer sam zapravo umirao. Jednoga dana došao je liječnik te rekao da će mi dati injekciju i da će me spasiti. Preko Vukovara su me transportirali prema Novom Sadu i Mitrovici. Gdje god smo stali, dobio sam batina: plavi podrum u Petrovcima, Šid, Mitrovica, a onda sam završio u bolnici VMA, gdje su mi amputirali lijevu potkoljenicu, desno stopalo i u ruku stavili fiksator, i sve to u nekoj poluanesteziji. Rekli su: ‘Idemo to napraviti, ionako je gotov. Ako preživi, preživi’. Imao sam ‘posebne tretmane’ jer su saznali da sam HOS-ovac. Vratili su me u Mitrovicu i tamo sam bio do razmjene 27. ožujka 1992. godine – govori Jurčan, koji je potom imao još niz operacija u Zagrebu.

Motocikl kao bijeg od stvarnosti

Čak je jednom bio i klinički mrtav, no, kao mačka s devet života, koja je veći dio njih već potrošila, uspio je sve preživjeti.

– Svatko tko je prošao proboj, rat, ranjavanje, logor, prošao je veliki pakao. Tih dana spoznao sam da čovjek može podnijeti više od životinje. Kad danas o svemu tome razmišljam, ne znam kako sam preživio. Znam samo da mi je to promijenilo cijeli život, čitavog mene. Svi smo se mi možda oporavili fizički, ali psihički nismo. Teško je živjeti normalan život nakon svega. Nasreću, imam prijatelje, suborce, bajkere, koji mi pomažu u svim krizama. Kad mi je najteže, sjednem na motocikl i po gasu. To mi dođe kao bijeg od stvarnosti – otkriva nam Jurčan dodajući kako mu je s godinama sve teže nositi proteze na nogama, pa čak i sjediti na motociklu iako je rađen specijalno za

njega.

On je njegov zaštitni znak, po njemu ga svi i prepoznaju, jer samo Jurke vozi motocikl na tri kotača i u njemu izgleda – neslomljivo.

Foto: Facebook/Ivica Juričan

M.Strinavić

This entry was posted on Tuesday, November 19th, 2019 at 6:43 pm and is filed under Aktualno, Domoljublje You can follow any responses to this entry through the Comments (RSS) feed. Responses are currently closed, but you can trackback from your own site.